ECLI:LV:LRT:2024:0402.11824003315.3.S
Krimināllieta Nr. 11824003315

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Daugavpilī 2024. gada 2. aprīlī

Latgales rajona tiesa,
tiesnese Jūlija Baufale,
piedaloties prokuroram Sergejam Frolovam
un aizstāvēm Lilijai Kalniņai, Ivitai Beļai, Ritai Jurevičai un Agnesei Sevastjanovai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu **/pers. E/,** personas kods /personas kods/, **/pers. F/,** personas kods /personas kods/, **/pers. G/,** personas kods /personas kods/, **/pers. H/,** personas kods /personas kods/, un **/pers. I/,** personas kods /personas kods/, apsūdzībā Krimināllikuma 190. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Aprakstošā daļa

/pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/ un /pers. I/ ieveda (ienesa) Latvijas Republikas muitas teritorijā muitošanai pakļauto preci, noslēpjot no muitas kontroles un nedeklarējot to (kontrabanda), personu grupā pēc iepriekšējās vienošanās, lielā apmērā.

Noziedzīgs nodarījums izdarīts turpmāk norādītajos apstākļos.

/datums/ap pulksten 2.00, kopīgi un pēc iepriekšējas vienošanās savā starpā, atrodoties netālu no viensētas /adrese/, kad divas pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrotas personas ar rokām pārmeta no Baltkrievijas Republikas puses caur Latvijas valsts robežu pie Latvijas valsts robežzīmes "380", bet /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. I/ un /pers. H/Latvijas valsts teritorijā pieņēma tabakas izstrādājumus – 180000 cigaretes „Premjer" 9000 paciņās, marķētas ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām. Dotās cigaretes /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. I/ un /pers. H/ nedeklarējot un noslēpjot no muitas kontroles, slēpnī ienesa Latvijas Republikas muitas teritorijā.

Veicot /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. I/ un /pers. H/ aizturēšanu, Valsts robežsardzes darbinieki konstatēja, ka /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. I/ un /pers. H/, noslēpjot no muitas kontroles un nedeklarējot, ienesa Latvijas Republikas muitas teritorijā tabakas izstrādājumus – 180000 cigaretes „Premjer" 9000 paciņās, marķētas ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām, un dotās cigaretes izņēma.

Ar savām darbībām /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. I/ un /pers. H/ pārkāpa Eiropas Padomes Regulas (EEK) Nr.2913/92 par Kopienu Muitas kodeksa izveidi 59.panta pirmo punktu, kurā noteikts, ka visām precēm, kuras nodod kādā muitas procedūrā, ir jābūt deklarētām šai muitas procedūrai.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma „Par akcīzes nodokli" 1. panta otrās daļas pirmo punktu tabakas izstrādājumi ir akcīzes prece.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma „Par akcīzes nodokli" 4. panta pirmās daļas otro punktu cigaretes ir ar nodokli apliekamie tabakas izstrādājumi.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma „Par akcīzes nodokli" 21. panta ceturtās daļas 1.1.punktu no nodokļa atbrīvo akcīzes preces, kuras ir fiziskās personas personīgajā bagāžā, kas par tādu uzskatāma Latvijas Republikas likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" izpratnē, un kuras šī persona ieved no ārvalsts, kas nav dalībvalsts, nepārsniedzot šādu daudzumu – 40 cigaretes. Tātad, lai likumīgi ienestu Latvijas Republikas muitas teritorijā 180000 cigaretes „Premjer" 9000 paciņās, marķētas ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām, dotās cigaretes /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. I/ un /pers. H/ bija jādeklarē.

Saskaņā ar Padomes Regulas Nr.2913/92 31.panta nosacījumiem, izmantojot Kopienā pieejamu informāciju, nelikumīgi ienesto 180000 cigaretes „Premjer" 9000 paciņās, marķētas ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām, muitas vērtība sastāda 3870 *euro*.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma „Par akcīzes nodokli" 4. panta pirmās daļas otro punktu, 22. panta trešo un ceturto daļu, pārejas noteikumu 58. panta piekto apakšpunktu, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. I/ un /pers. H/, nelikumīgi ienesot noradītas 180000 cigaretes „Premjer" 9000 paciņās, marķētas ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām, nenomaksāja akcīzes nodokli 16164 *euro* apmērā (89,80 *euro* par 1000 gab.).

Saskaņā ar Latvijas Republikas „Pievienotās vērtības nodokļa likuma" 5. panta otro daļu, 36. panta pirmo daļu, 41. panta pirmās daļas 1. punktu, 85. panta pirmo daļu, 123. panta pirmo daļu, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. I/ un /pers. H/ nelikumīgi ienesot noradītās 180000 cigaretes „Premjer" 9000 paciņās, marķētas ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām, nenomaksāja pievienoto vērtības nodokli 4675,26 *euro* apmērā.

Par nelikumīgi ienestajām 180000 cigaretes „Premjer" 9000 paciņās, marķētas ar Baltkrievijas Republikas akcīzes markām, muitas administrētos nodokļus 20839,26 *euro* apmērā /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. I/ un /pers. H/ nenomaksāja.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20. pantu (redakcijā līdz 2015. gada 2. decembrim), atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziegumu, kas izdarīts lielā apmērā, iestājas, ja nozieguma priekšmeta kopējā vērtība nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijusi mazāka par piecdesmit tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu. Priekšmetu vērtība nosakāma atbilstoši tirgus cenām vai tām pielīdzinātām cenām nodarījuma izdarīšanas laikā.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumu Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2. punktu – minimālā mēneša darba alga normāla darba laika ietvaros noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī bija 360 *euro*.

Nelikumīgi pārvietojot tabakas izstrādājumus, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. I/ un /pers. H/ nodarīja valstij kaitējumu lielā apmērā, kas izpaužas ievērojamā mantiskā zaudējuma nodarīšanā 20839,26 *euro* apmērā nenomaksāto muitas administrēto nodokļu veidā un citu ar likumu aizsargāto interešu apdraudējumā – tabakas izstrādājumi ir ar akcīzes nodokli apliekamās preces, kuras ir kaitīgas cilvēkiem un videi, apliekot šādas preces ar nodokli, tiek samazināts to patēriņš; turklāt pārkāpjot akcīzes preču aprites kārtību un prasības, notiek tirgus kropļošana – tiek veicināta tabakas izstrādājumu nelegālā aprite, kas apdraud ar likumu aizsargātās tautsaimniecības intereses valsts budžeta formēšanas jomā un apdraud legālo uzņēmēju intereses tabaku izstrādājumu realizācijas jomā.

Tādējādi par akcīzes preču aprites kārtības noteikumu pārkāpšanu ir paredzēta atbildība, jo ar akcīzes nodokli ir apliktas tādas patēriņa preces, kas ir kaitīgas cilvēkiem un videi. Neievērojot likuma "Par akcīzes nodokli" un citu normatīvo aktu, kas nosaka akcīzes preču aprites kārtību, prasības, notiek tirgus kropļošana un tiek veicināta preču nelegāla aprite.

Bez tam, ar nodokļu nemaksāšanu tiek apdraudētas iedzīvotāju intereses no budžeta finansējamo valsts un pašvaldību funkciju izpildē, jo sevišķi Latvijas Republikas Satversmes 110.-112. pantos nostiprinātās iedzīvotāju tiesības un intereses uz sociālo nodrošinājumu vecuma, darbnespējas, bezdarba un citos likumos noteiktajos gadījumos, valsts palīdzību bērniem invalīdiem, bērniem, kas palikuši bez vecāku gādības vai cietušie no varmācības, uz valsts garantēto pamatizglītību, vidējo izglītību un medicīniskās palīdzības minimumu.

Valsts aizsargā tirgus dalībniekus, kuri likumā noteiktā kārtībā rīkojas ar akcīzes precēm, bet, pārkāpjot normatīvo aktu prasības, minētie tirgus dalībnieki tiek nostādīti nevienlīdzīgā situācijā. Neievērojot likuma "Par akcīzes nodokli" prasības un veicot nelikumīgas darbības ar tabakas izstrādājumiem, par kuriem nav samaksāti nodokļi, tiek apdraudētas valsts intereses ieņēmumu sfērā, jo valsts nav saņēmusi nodokļu maksājumus, kas tai pienāktos, ja cigaretes būtu ievestas Latvijas Republikā legāli, kā arī tiek apdraudētas mazumtirgotāju ar likumu aizsargātās intereses gūt peļņu no cigarešu tirdzniecības, jo, iegādājoties un lietojot nelegāli ievestas cigaretes, samazinās cigarešu tirdzniecība mazumtirdzniecības vietās.

Veicot nelikumīgas darbības ar cigaretēm, uz kuru iepakojumiem saskaņā ar likuma "Par tabakas izstrādājumu realizācijas, reklāmas un lietošanas ierobežošanu" 6. panta otrās un trešās daļas prasībām nav brīdinājuma valsts valodā par smēķēšanas kaitīgumu, tiek apdraudētas ar normatīvajiem aktiem aizsargātās valsts intereses veselības aizsardzības sfērā, kā arī iedzīvotāju tiesības būt informētiem par to, kādas kaitīgas sekas viņu veselībai var radīt smēķēšana.

Līdz ar to, nelikumīgi rīkojoties ar tabakas izstrādājumiem, tiek būtiski pārkāptas un aizskartas ar likumu aizsargātās valsts un sabiedrības intereses, tiesības uz veselību, tīru, nepiesārņotu vidi, kā arī tirgotāju intereses, īstenojot godīgu konkurenci ar legālu produkciju.

Tādā veidā /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/ un /pers. I/ izdarīja Krimināllikuma 190. panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 543. pantu, tiesa

nosprieda

/pers. E/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 190. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Apstiprināt prokurora un /pers. E/ noslēgto vienošanos par vainas atzīšanu un sodu un piespriest /pers. E/ vienošanās paredzēto soda veidu un mēru - brīvības atņemšanu uz vienu gadu, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz diviem gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu pilnībā saskaitīt šajā spriedumā piespriesto sodu ar Dienvidlatgales prokuratūras prokurora 2023. gada 29.marta priekšrakstā par sodu noteikto sodu, un noteikt /pers. E/ galīgo sodu – brīvības atņemšanu uz vienu gadu diviem mēnešiem, sabiedrisko darbu uz 120 (simt divdesmit) stundām, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz diviem gadiem.

Sodā ieskaitīt izciesto sabiedrisko darbu uz 120 (simt divdesmit) stundām un uzskatīt to par pilnībā izciestu.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 55. pantu, brīvības atņemšanas sodu uz vienu gadu diviem mēnešiem /pers. E/ noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz vienu gadu diviem mēnešiem, tas ir, sodu neizpildīt, ja pārbaudes laikā /pers. E/ neizdarīs jaunus noziedzīgus nodarījumus, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. pantu, ja brīvības atņemšanas sods tiks izpildīts, soda laikā ieskaitīt aizturēšanu no /datums/pulksten 2.10 līdz /datums/pulksten 19.00 (viena diena).

/pers. F/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 190. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Apstiprināt prokurora un /pers. F/ noslēgto vienošanos par vainas atzīšanu un sodu un piespriest /pers. F/ vienošanās paredzēto soda veidu un mēru - brīvības atņemšanu uz vienu gadu diviem mēnešiem, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz diviem gadiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 55. pantu, brīvības atņemšanas sodu uz vienu gadu diviem mēnešiem /pers. F/ noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz vienu gadu diviem mēnešiem, tas ir, sodu neizpildīt, ja pārbaudes laikā /pers. F/ neizdarīs jaunus noziedzīgus nodarījumus, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. pantu, ja brīvības atņemšanas sods tiks izpildīts, soda laikā ieskaitīt aizturēšanu no /datums/pulksten 2.10 līdz /datums/pulksten 19.50 (viena diena).

/pers. G/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 190. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Apstiprināt prokurora un /pers. G/ noslēgto vienošanos par vainas atzīšanu un sodu un piespriest /pers. G/ vienošanās paredzēto soda veidu un mēru - brīvības atņemšanu uz vienu gadu, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz diviem gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu, pilnībā saskaitot šajā spriedumā piespriesto sodu ar Daugavpils tiesas 2017. gada 28. marta spriedumā piespriesto sodu, noteikt /pers. G/ galīgo sodu – brīvības atņemšanu uz vienu gadu, sabiedrisko darbu uz 160 (simt sešdesmit) stundām, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz diviem gadiem.

Sodā ieskaitīt izciesto sabiedrisko darbu 160 (simt sešdesmit) stundas un uzskatīt to par pilnībā izciestu.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 55. pantu, brīvības atņemšanas sodu uz vienu gadu /pers. G/ noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz vienu gadu, tas ir, sodu neizpildīt, ja pārbaudes laikā /pers. G/ neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. pantu, ja brīvības atņemšanas sods tiks izpildīts, soda laikā ieskaitīt aizturēšanu no /datums/līdz /datums/(divas dienas), no /datums/līdz /datums/(divas dienas).

/pers. I/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 190. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Apstiprināt prokurora un /pers. I/ noslēgto vienošanos par vainas atzīšanu un sodu un piespriest /pers. I/ vienošanās paredzēto soda veidu un mēru - brīvības atņemšanu uz diviem gadiem, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz diviem gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu daļēji saskaitīt šajā spriedumā piespriesto sodu ar Zemgales apgabaltiesas 2015. gada 11. novembra spriedumā, ar kuru atcelts Jēkabpils rajona tiesas 2013. gada 19. marta spriedums, piespriesto sodu, kas stājies spēkā 2016. gada 20. aprīlī, un noteikt /pers. I/ galīgo sodu – brīvības atņemšana uz diviem gadiem astoņiem mēnešiem, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz diviem gadiem.

Soda laikā ieskaitīt pilnībā izciesto sodu pēc Zemgales apgabaltiesas 2015. gada 11. novembra sprieduma – brīvības atņemšanu uz vienu gadu 10 mēnešiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 55. pantu, brīvības atņemšanas sodu uz diviem gadiem astoņiem mēnešiem /pers. I/ noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz trīs gadiem, tas ir, sodu neizpildīt, ja pārbaudes laikā /pers. I/ neizdarīs jaunus noziedzīgus nodarījumus, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināLsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. pantu soda laikā ieskaitīt aizturēšanu no /datums/līdz /datums/(divas dienas).

/pers. H/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 190. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Apstiprināt prokurora un /pers. H/ noslēgto vienošanos par vainas atzīšanu un sodu un piespriest /pers. H/ vienošanās paredzēto soda veidu un mēru - brīvības atņemšanu uz diviem gadiem, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz diviem gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu daļēji saskaitīt šajā spriedumā piespriesto sodu ar Daugavpils tiesas 2020. gada 20. janvāra spriedumā piespriesto sodu, un noteikt /pers. H/ galīgo sodu – brīvības atņemšanu uz diviem gadiem pieciem mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz vienu gadu, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz diviem gadiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 55. pantu, brīvības atņemšanas sodu uz diviem gadiem pieciem mēnešiem /pers. H/ noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz trīs gadiem, tas ir, sodu neizpildīt, ja pārbaudes laikā /pers. H/ neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināLsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55. panta piekto daļu papildsodu – probācijas uzraudzība - izpildīt tikai tad, ja tiesa nolemj izpildīt spriedumā noteikto pamatsodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. pantu, ja brīvības atņemšanas sods tiks izpildīts, soda laikā ieskaitīt aizturēšanu no /datums/līdz /datums/(divas dienas); no /datums/līdz /datums/(divas dienas).

Izskaidrot /pers. E/, /pers. F/, /pers. I/ un /pers. H/ pienākumu 10 (desmit) darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas ierasties Valsts probācijas dienesta Latgales reģiona teritoriālās struktūrvienības Daugavpils nodaļā Lāčplēša ielā 41, Daugavpilī, lai pieteiktos nosacītas notiesāšanas izpildes uzsākšanai.

Izskaidrot /pers. G/ pienākumu 10 (desmit) darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas ierasties Valsts probācijas dienesta Rīgas Austrumu reģiona teritoriālajā struktūrvienībā Lomonosova ielā 9-1, Rīgā, lai pieteiktos nosacītas notiesāšanas izpildes uzsākšanai.

Piedzīt no /pers. F/ procesuālos izdevumus, kas saistīti ar aizstāvja darba samaksu, 50 (piecdesmit) *euro*.

Piedzīt no /pers. H/ procesuālos izdevumus, kas saistīti ar aizstāvja darba samaksu, 655 (sešsimt piecdesmit pieci) *euro*.

Noteikt /pers. F/ un /pers. H/ termiņu procesuālo izdevumu labprātīgai atlīdzināšanai – 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietiskos pierādījumus – iznīcināt.

CD-R disku glabāt kopā ar lietu.

Prokurors, apsūdzētais, cietušais, aizstāvis vai pārstāvis 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt par vienošanās procesa kārtības pārkāpumiem vai Krimināllikuma normu pārkāpumiem 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas Latgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Latgales rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts)* J. Baufale

*Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu